

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h55' sáng thứ Tư ngày 10/11/2021.

*****

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 700

PHẬT PHÁP LÀ PHÁP CỦA TRÍ TUỆ, NHẤT ĐỊNH KHÔNG PHẢI MÊ TÍN

Giáo dục của Phật bước đầu tiên là dạy chúng sinh “*bỏ ác làm thiện*”, kế đến là “*chuyển mê thành ngộ*”, tiếp theo là “*chuyển phàm thành Thánh*”. Thế gian này ai cũng yêu thích và luôn luôn cảm thấy muốn gần gũi những người tốt, những người muốn làm việc thiện. Còn khi ở gần những người thường làm việc ác, luôn muốn hại người thì chúng ta cảm thấy không dễ chịu chút nào. Cho nên Phật Pháp không có một chút nào là mê tín! Nhưng chúng ta nói ra người ta không tin tại vì rất nhiều rất nhiều người làm sai đi hình tượng của người niệm Phật, cho nên khiến cho người ta mất niềm tin. Những người học Phật đa phần thường cầu cúng van xin, nhất là cầu bình an, cầu tai qua nạn khỏi, cầu bệnh tật tiêu trừ, cầu thăng quan phát tài, cầu tất cả mọi thứ ở thế gian này. Họ không cầu tăng trưởng trí tuệ, không cầu mong một đời vượt thoát sinh tử. Sau khi học hết 1200 đề tài, tôi sẽ giải thích về điều này, bây giờ tạm thời chưa nói đến vì nếu giải thích bây giờ thì sẽ có người “*tốt nghiệp sớm*”.

Hai chữ “*Phật Giáo*”, tôi đi đâu tôi cũng thường nói: “*Phật là Phật Đà, là chỉ một con người hoàn thiện. Vậy thì ai hoàn thiện cũng có thể là Phật, chứ không phải Phật là A Di Đà Phật, Thích Ca Mâu Ni Phật, hay là Dược Sư Lưu Ly Quang Phật...*”.

PHẬT: Ngày xưa, khi các Đại Đức dịch Kinh, không có chữ “*Phật*” ở trong tiếng Hán. Cho nên người ta đã sáng tạo ra chữ “*Phật*”, ở bên trái là bộ “*nhân đứng*” - là con người, bên phải là “*Phật*”, ghép lại thành chữ “*Phật*”. Phật từ đâu mà ra? Phật từ con người mà thành. Cho nên Phật là chỉ cho sự hoàn thiện. Ai đủ tiêu chuẩn, tư tưởng hành vi sự nghiệp của người đó có thể làm mô phạm cho thế nhân thì người đó được gọi là “*Phật*”.

GIÁO: “*Giáo*” là giáo dục, giáo dục người người đều trở thành Phật, dạy con người ta ai cũng có thể đạt tới sự giác ngộ hoàn toàn, đó là quả vị Phật. Vậy thì Phật Pháp là Pháp của trí tuệ, rõ ràng như vậy, hoàn toàn không có một chút mê tín. Trong tất cả các Kinh, Kinh điển nhiều quá nên chúng ta không thể đọc hết nhưng trong nhiều năm tôi dịch đĩa Hòa Thượng, tôi chưa thấy một chỗ nào là cầu khẩn van xin, mà tất cả đều phải là “*tự hành*”, sau đó là “*hóa tha*”. “*Tự hành*” là tự mình làm, tự mình thay đổi tập khí xấu ác của chính mình, sau đó “*hóa tha*” là nhắc nhở, dạy bảo, khuyến khích người khác làm để bỏ đi tập khí xấu ác.

Trước đây, khi tôi dạy lớp gia giáo ở Vũng Tàu, tôi đã nói với học trò: “*Nếu như có thể đem hết kiến thức mà tôi đã học để truyền dạy cho 70 người trong lớp này bằng cách truyền nội công thì dù trở thành*

một người tàn phế tôi cũng sẵn lòng. Tại vì một mình tôi không thể đủ sức làm được nhiều hơn, nhưng 70 người này tỏa đi khắp muôn phương thì lợi ích chúng sinh sẽ rất lớn, nên tôi sẵn sàng trở thành người tàn phế để truyền hết nội công cho mọi người”. Nhưng không thể truyền nội công mà được, không thể van xin, không thể cầu cúng, nịnh bợ, lo lót mà được, tất cả đều phải tự mình nỗ lực, khổ luyện. Vậy thì có chỗ nào là mê tín đâu! Nhưng vì chúng ta nhiều người đã làm sai, làm mất hình tượng nên khiến cho người ta hiểu sai. Mình dạy người ta đừng tham nhưng mình vẫn tham, mình dạy người ta đừng tự tư ích kỉ nhưng mình vẫn tự tư ích kỉ, mình dạy người ta đừng danh vọng lợi dưỡng, mình dạy người ta đừng đắm chìm trong ngũ dục nhưng chính mình đắm chìm trong ngũ dục. Vậy thì chẳng phải là gạt người hay sao!

Điều tệ hại nhất của người giảng Phật Pháp chính là ở chỗ mượn lời của Phật, lời của Bồ Tát để nói, mượn lời của Thánh Hiền để nói cho người khác làm còn chính mình thì không làm. Đó là điều tệ hại nhất, tội này rất lớn vì làm hư đi hình tượng của Phật, thậm chí làm hư đi hình tượng của người học Phật. Năm 2010, năm 2011 và năm 2012 tôi đều đến tham gia các khóa niệm Phật ở Singapore. Tôi thấy các đồng tu bên đó phiên trách các Phật tử Việt Nam. Ban Tổ chức họ đã quy định ăn chỗ nào, ngồi chỗ nào, ăn xong thu dọn như thế nào, nhưng các Phật tử Việt Nam không tuân thủ. Thậm chí có người lấy rất nhiều thức ăn rồi bỏ thừa khiến người ta cảm thấy vô cùng kì lạ và khó hiểu. Khi họ nói thì những đồng tu Việt Nam không nghe được, nhưng tôi hiểu được. Tôi nói với những đoàn tham dự pháp hội: *“Tôi là Vọng Tây cư sĩ! Tôi chân thật nói với các vị rằng chúng ta phải hết sức cẩn thận, khéo léo, vì những hành vi thô tháo của chúng ta làm mất đi hình tượng của Phật tử Việt Nam. Trong khi Việt Nam có rất nhiều người tu hành rất tốt, đạo hạnh rất cao, trời người cung kính mà chúng ta làm mất đi hình ảnh của Phật tử Việt Nam thì tội này không hề nhỏ! Vì ở đây là quốc tế, người ta sẽ đánh giá Phật tử Việt Nam nói chung chứ người ta không nói đến cá nhân! Chúng ta đừng làm xấu đi hình tượng của đồng tu Việt Nam, Phật tử Việt Nam!”*

Chúng ta có một thói quen kì lạ, không dùng đến cũng lấy, ai cho gì cũng lấy. Người nước ngoài người ta không lấy. Phật tử Việt Nam lấy miên man, hành lý của họ qua sân bay bị quá kí thì bỏ lại sân bay. Đồ bỏ lại sân bay thì họ cho vào thùng rác, thậm chí họ bỏ cả Kinh sách vào thùng rác chứ họ không trả vào đúng chỗ! Việc làm này vô cùng xấu! Sau khi đọc xong Kinh sách, người ta mang sách trả lại Học hội, sách vẫn rất sạch đẹp, mới toanh. Tôi xin được rất nhiều cuốn sách mà họ đã đọc rồi. Tôi thấy chỗ nào không hiểu thì họ đánh dấu bằng bút chì để tra cứu. Họ không lãng phí phước báu như chúng ta, tất cả đều rất cẩn trọng, không hề hoang phí. Chúng ta phước thì ít nhưng xài thì nhiều, ngân hàng phước báu thì không có nhưng xài rất sang. Rất nhiều người đã làm hỏng hình tượng người học Phật, làm cho người ta hiểu lầm, làm cho người ta nói: Phật pháp là mê tín, Phật pháp là bi quan yếm thế, Phật pháp là gạt người. Vì sao? Nói mà không làm chính là gạt người.

Hòa Thượng rất từ bi, trong khi người ta đi giảng *“Đại Kinh”*, *“Đại Luận”* thì suốt cuộc đời Ngài đi dạy những điều hết sức đời thường. Ngày xưa, tôi dịch bộ *“Kinh Hoa Nghiêm Áo Chũ”* và gửi tài liệu cho trang Tịnh Thư Quán ở Melbourne, Úc Châu. Anh quản trị trang web đó nói : *“Hòa Thượng quá trí tuệ! Ngài đưa*

cảnh giới Hoa Nghiêm vào trong đời sống thường ngày của chúng ta. Ngài giảng rất thấp để giúp chúng ta thấy được rằng trong cuộc sống thường ngày chúng ta cũng có thể thể hiện được cảnh giới Hoa Nghiêm, sống được trong cảnh giới Hoa Nghiêm.”

Tôi từng nói trong một buổi giảng: **“Họ đi giảng “Đại Kinh”, “Đại Luận”, còn tôi chỉ đi nhắc nhở mọi người làm những việc cần làm như phóng sinh, bố thí, hiếu kính Cha Mẹ, kính trọng Thầy Cô”.** Tôi nhắc mọi người làm những việc bình thường như vậy, nhưng thật ra những việc này không bình thường. Trong **“Kinh Vô Lượng Thọ”,** Phật đã nói: **“Khi bà Vi Đề Hy hỏi Thích Ca Mâu Ni Phật rằng: “Làm thế nào đạt được tiêu chuẩn về Thế giới Tây Phương Cực Lạc?”, Phật nói: “Tiêu chuẩn có thể về được thế giới Tây Phương Cực Lạc là phải thực hành Tam Phước, trong đó phước đầu tiên là: Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp”.** Trước tiên, phải hành cho thấu đáo và viên mãn hạnh hiếu. Chúng ta làm tốt được sự hiếu kính thì chúng ta đã có phần, có tư cách để làm công dân của Thế giới Tây Phương Cực Lạc.

Chúng ta thấy những điều Phật dạy hoàn toàn là trí tuệ. Phật pháp là pháp của trí tuệ, không có cầu cúng, van xin, bợ đỡ. Nhưng người thế gian đã làm cho Phật Pháp bị đảo lộn, bị sai đi hình tượng của Phật. Phật Pháp, hình tượng của Phật pháp có thể gạt được người tốt nhất. Người ta sẵn sàng bỏ ra rất nhiều, bỏ ra vài ba chục tỉ, vài ba trăm tỉ, thậm chí vài ba ngàn tỉ để làm từ thiện. Nếu bảo họ đưa tiền cho tôi xây nhà thì không ai đưa, nhưng nếu bảo họ đưa tiền cho tôi xây chùa thì người ta cúng dường rất nhiều. Những người đi khất thực, đi bán hàng, đi xin ăn mạo danh, họ không phải Quý Thầy nhưng cũng mặc áo cà-sa đã tạo ra những hình ảnh làm hư đi hình tượng của nhà Phật, làm cho người ta hiểu lầm đó là những người của nhà Phật. Họ hoàn toàn không phải người của nhà Phật mà họ là người của nhà ma, người của yêu ma quỷ quái. Chỉ có người của yêu ma quỷ quái mới đi gạt người. Nhà Phật không gạt người.

Hòa Thượng nói: **“Những thứ tiền của, chân bảo của thế gian có thể giúp cải thiện đời sống vật chất của chúng ta nhưng không cải thiện được đời sống tinh thần. Vấn đề quan trọng nhất là vấn đề sinh tử. Vấn đề sinh tử, nói rõ hơn là vấn đề Sinh – Lão – Bệnh – Tử, cho dù tiền của có nhiều mức nào chăng nữa cũng không cách gì giải quyết được không già, không bệnh, không chết”.**

Nhưng Phật Pháp có thể giúp ta giải quyết được vấn đề sinh tử. Nhiều người không tin điều này. Có một vị Thiền sư đi chung với học trò, vị Thầy hỏi: **“Bây giờ chúng ta đi đường bộ hay đi đường sông?”.** Học trò nói: **“Thưa Thầy, bây giờ đi đường bộ gian khổ lắm, phải đi đường sông mới được ạ”.** Vị Thầy quán chiếu biết rằng nếu đi đường sông thì phải đi đầu thai, nhưng không có cách nào khác được, không thể đi đường bộ. Vị Thầy dặn học trò: **“Nếu ta đi đầu thai thì nhà người đến làng đó tìm ta. Ngươi nhìn thấy đứa bé đó cười thì đó là ta. Hãy nhắc nhở ta biết được kiếp tu hành của mình!”.** Khi thuyền đi đến bờ sông, có người phụ nữ mang thai đang ngồi giặt đồ, vị Thầy ngồi trên thuyền chết và đi vào thọ thai trong bào thai đó. Người học trò chợt nhớ lời Thầy dặn, sau đó đến ngôi nhà trong làng tìm người phụ nữ giặt đồ mới sinh đó thì gặp đứa bé. Đứa bé nằm đó mỉm cười tươi, người học trò liền biết đó là Thầy của mình. Chúng ta thấy đó có phải là chết không? Có rất

nhiều người niệm Phật tự tại ra đi, gần đây nhất là Hòa thượng Hải Hiền. Đó không phải là chết mà là tự tại ra đi. Phật Pháp có thể giúp chúng ta đạt được điều đó.

Người thế gian sinh tử là việc lớn, không luận là vinh hoa phú quý hay bần cùng hạ tiện đều không thể tránh được cái chết. Chúng ta thấy rất nhiều vị vua nổi tiếng ra lệnh cho quần thần đi khắp nơi tìm cầu thần tiên, tìm cầu thuốc trường sinh bất tử nhưng khi mạng hết rồi thì vẫn phải chết, có ai sống mãi đâu! **Tiền của vật chất thế gian không giải quyết được vấn đề sinh tử, nhưng Phật pháp chân chính có thể giúp chúng ta giải quyết được vấn đề này.** Hòa Thượng – một lão nhân đã hết lòng hết dạ nói với chúng ta: **“Đây là chân thật, không phải giả!”**. Tôi rất thích đọc lời của Ngài, lời của Ngài mang âm hưởng rất thật: **“Phật pháp là pháp của trí tuệ, nhất định không phải là mê tín”**.

Phật pháp mang lại lợi ích chân thật cho tất cả chúng sinh. Phật pháp dạy chúng ta buông xả, không chấp trước, không dính mắc để không phải rước lấy phiền não. Phật pháp dạy chúng ta muốn có tiền tài thì phải bỏ thí tiền tài, muốn có trí tuệ phải bỏ thí năng lực, muốn khỏe mạnh sống lâu thì phải bỏ thí vô úy. Phật pháp còn dạy chúng ta thành Phật, thành Bồ Tát, từ những quả vị thấp nhất như Sơ Quả Tu Đà Hoàn, rồi dần dần lên Tứ Thánh Quả của Tiểu Thừa, của Thanh Văn, Bích Chi Phật, Bồ Tát rồi đến quả vị Phật, rất nhiều thứ bậc. Chúng ta tu hành muốn đạt được quả vị nào thì phải tu hành đúng pháp, đúng lời dạy thì sẽ đạt được. Chẳng hạn chúng ta tu Tịnh Độ thì ta phải y theo nguyên lý, nguyên tắc của Tịnh Độ mà tu hành.

Hôm qua tôi viết một câu trên bảng: **“Nhất tâm xưng niệm”**. **“Nhất tâm”** là một tâm, toàn tâm toàn ý xưng niệm một câu **“Nam Mô A Di Đà Phật”**. Hôm qua tôi đọc cuốn khai thị của Tổ Thiện Đạo, tôi rất tâm đắc và hiểu thêm về ý nghĩa của chữ **“Nam Mô”**. **“Nam Mô”** là quy y, cung kính, nương về và cũng có nghĩa là hồi hướng phát nguyện vãng sanh. Vậy chúng ta có cần cầu vãng sanh nữa không? **“Nam Mô A Di Đà Phật”** đã là hồi hướng rồi, đã là phát nguyện vãng sanh rồi. Tôi đọc được chỗ đó thì rất hoan hỷ! Tiếp đó là: **“Không hoài nghi, không xen tạp, không gián đoạn”**. Ngoài câu **“A Di Đà Phật”** ra, chúng ta niệm một vị Phật khác có xen tạp không? Có bị gián đoạn không? Một câu **“A Di Đà Phật”** có đầy đủ năng lực, thần lực. Chúng ta tưởng rằng một câu **“A Di Đà Phật”** không đủ để tái tạo tế bào gốc hay sao? Câu **“A Di Đà Phật”** có thể thay đổi tế bào phàm phu thành tế bào Phật.

Các vị Tổ cực kỳ tán thán câu A Di Đà Phật: **“Một câu A Di Đà Phật mà niệm với tâm thanh tịnh có thể diệt được vô lượng kiếp trọng tội. Bởi vậy trong “Kinh Đại Tập” mới nói: Một câu A Di Đà Phật là đại thần chú, đại minh chú, vô thượng chú, đấng đấng chú, là tổng trì của tất cả thần chú. Một câu A Di Đà Phật là vô thượng thâm diệu Thiên, là Thiên Định bậc cao nhất. Nếu một người nhất tâm xưng niệm câu A Di Đà Phật không hoài nghi, không xen tạp, không gián đoạn thì ngay đời này, ngay trong đời này nhất định vãng sanh”**. Đó là lời khai thị trọng yếu của Tịnh Độ.

Tổ Ân Quang đã dạy: **“Đốn luân tận phận, nhàn tà tồn thành, nhất tâm niệm Phật, cầu sinh Cực Lạc”**. **“Đốn luân tận phận”** là dốc hết trách nhiệm trong vai trò bổn phận của mình, phải làm thật tốt mọi vai

trò trách nhiệm của mình. “*Nhàn tà tồn thành*” là giữ tâm thanh tịnh của mình, đừng để tâm loạn động, dùng tâm không loạn động đó mà “*nhất tâm niệm Phật, cầu sinh Cực Lạc*”.

Hòa thượng nói: “*Sở cầu của Phật Pháp là trí tuệ vô thượng, có nghĩa là trí tuệ cao nhất. Đây là tông chỉ của tu học Phật Pháp. Chúng ta học Phật chính là cầu trí tuệ vô thượng. Chỉ có trí tuệ mới có thể giải quyết được tất cả các vấn đề. Không có trí tuệ thì không giải quyết được!*”.

Ngài Lục Tổ Huệ Năng đã nhắc chúng ta: “*Nào ngờ tự tánh vốn sẵn thanh tịnh, nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp*”, có nghĩa là trong tự tánh của chúng ta vốn dĩ thanh tịnh, vốn dĩ tròn đầy, có sẵn hết nhưng nó bị tập khí phiền não vọng tưởng chấp trước dày đặc của chúng ta che mất rồi. Bây giờ chúng ta tìm cách cạo rửa, gỡ những tập khí đó ra, buông bỏ hết tự tư tự lợi, buông bỏ hết danh vọng lợi dưỡng, buông bỏ hết năm dục sáu trần, buông bỏ hết tham sân si mạn. Ta buông bỏ được bao nhiêu phần trăm thì trí tuệ sẽ hiển lộ bấy nhiêu phần trăm. Nếu ta buông bỏ được 50% tập khí thì trí tuệ sẽ hiển lộ 50%, nếu không buông bỏ được gì hết thì trí tuệ cũng không hiển lộ. Vậy thì rõ ràng chúng ta tự làm tự chịu, chớ trách ai! Làm gì có chuyện xoa đầu là tiêu nghiệp, tiêu bệnh!

Trong tất cả các Kinh, Phật nói: “*Mục tiêu tu hành của chúng ta chính là đạt được Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác*”. Nếu nói theo lời hiện đại thì Hòa Thượng nói: “*Đây chính là trí tuệ cứu cánh viên mãn*”. Phật dạy chúng ta rất rõ ràng: “*Từ Giới mới sinh Định, từ Định mới có Trí Tuệ*”. “*Không sát sinh, không trộm cắp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu*” là trọng giới. “*Giới*” còn là sự ngăn cản, là rào cản, không để tất cả các tập khí xấu ác của mình hiện hành, phát tác. Khi ý niệm tham vừa khởi lên, ta chặn ngay. Khi ý niệm tự tư tự lợi vừa khởi lên, ta chặn ngay. Tất cả các ý niệm xấu vừa chớm khởi lên ta đã chặn ngay, đó là “*giới*”.

Cách tốt nhất không để khởi tâm động niệm, tập khí xấu ác của mình khởi lên là niệm Phật. Tâm của ta lúc nào cũng trụ ở câu “*A Di Đà Phật, A Di Đà Phật*” thì những thứ khác có chỗ để khởi nhưng mà nó sẽ dần ít đi. Các thứ khác ít dần đi, không còn khởi được nữa, tâm dần dần sẽ định lại, chỉ còn một câu A Di Đà Phật. Tâm dần định lại thì trí tuệ dần phát sáng. Khi chúng ta có được trí tuệ cứu cánh viên mãn, đối với chân tướng của vũ trụ nhân sinh, ta hiểu được một cách tường tận, hiểu được con người từ đâu đến, hiểu được con người sau khi chết đi về đâu. Nếu không có trí tuệ thì chúng ta mù mờ, không biết ta từ đâu đến và đi về đâu. Bây giờ ta đã biết rõ mình sẽ đi về đâu tại vì được nghe Phật dạy rồi. Tâm tham đọa ngã quý. Tâm sân đọa địa ngục. Tâm ngu si vô trí đọa súc sanh. Khi chúng ta có trí tuệ, chúng ta hiểu rõ được chân tướng của vũ trụ nhân sinh, hiểu một cách tường tận. Sự hiểu rõ thông suốt này trong Phật Pháp gọi là “*khai ngộ*”, “*đại triệť đại ngộ*”, “*minh tâm kiến tánh*”. Đây mới là mục tiêu chân thật của người học Phật, hoàn toàn không có một chút nào là mê tín!

Hòa Thượng nói: “*Cho nên các vị nhất định phải ghi nhớ: Sở học sở cầu của Phật pháp là trí tuệ, nhất định không phải là mê tín. Mê tín là sai lầm, mê tín thì nhất định không phải là Phật pháp, đó là tà*

pháp đã xen lẫn vào”. Nhưng khoảng cách giữa tà và chánh rất gần nhau, chỉ ở trong một ý niệm của chúng ta mà thôi, chỉ ở một khoảng ý niệm rất ngắn! Khoảnh khắc trước nó là chánh, nhưng khoảnh khắc sau nó là tà. Cho nên Hòa Thượng nhắc lại lời Phật dạy: **“Phật dạy Bồ Tát ngày đêm thường niệm thiện pháp, thường tư duy thiện pháp, thường quán sát thiện pháp, không để một chút bất thiện xen tạp**”. Chúng ta đang học Phật pháp, đây là đang niệm thiện pháp. Trong thời gian một giờ học này, tôi buông bỏ thân tâm thế giới. Chúng ta học Phật pháp, thường niệm thiện pháp là thường nhớ đến lời giáo huấn Phật, vậy thì khởi tâm động niệm của chúng ta có đúng với lời Phật dạy không? Tư duy thiện pháp, nghĩ đến thiện pháp, vậy thì những suy nghĩ của chúng ta có tương ưng với thiện pháp hay không? Quán sát thiện pháp thì những khởi tâm động niệm, việc làm hàng ngày của chúng ta có tương ưng với lời Phật dạy hay không? Rõ ràng học Phật là môn học trí tuệ cứu cánh viên mãn nhất, không có chỗ nào là mê tín, không có chỗ nào là van xin. Nhưng khổ nỗi người ta học Phật lại trở thành ỷ lại, nương nhờ, nịnh hót, bợ đỡ, van xin. Chỗ này chúng ta phải hết sức phản tỉnh!

Phật pháp được gọi là **“Pháp bảo”**. “Bảo” ở đây không phải là vàng bạc của báu mà là **“chân bảo”**, chân thật có thể giúp chúng ta giải quyết vấn đề mà tất cả các thứ của báu ở thế gian này không thể giải quyết được. Chúng ta phải phân biệt rõ đây là **“chân bảo”** chứ không phải là **“tạp bảo”**. Thứ gì giúp chúng ta giải thoát được sinh tử luân hồi mới gọi là **“chân bảo”**. Thứ gì không giúp chúng ta giải quyết được sinh tử, không giúp giải quyết được phiền não thì không gọi là **“bảo”**. Núi vàng không thể giúp chúng ta giải quyết được hết phiền não cho nên không thể gọi là **“bảo”**. Bài học hôm nay Hòa thượng hết sức ân cần dặn bảo chúng ta: **“Phật pháp là pháp của trí tuệ, nhất định không phải là mê tín! Phật pháp chân thật có thể giúp chúng ta giải quyết được vấn đề của thế gian. Đây là thật chứ không phải là giả!”**.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!